



Hørings svar

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Nøtterøy kirkelige fellesråd og Tjøme kirkelige fellesråd har hver for seg behandlet høringen og funnet at vi i store trekk er enige. De to fellesrådene leverer med dette et felles hørings svar.

Tjøme kirkelige fellesråd og Nøtterøy kirkelige fellesråd støtter hovedelementene til innhold og framdrift i gjennomføringen av forvaltningsreformen for et tydeligere skille mellom staten og Den norske kirke.

Vi har imidlertid følgende kommentarer og forslag til endringer:

Navnet på det nye rettssubjektet.

I høringen brukes Den norske kirke som navn på det nye rettssubjektet parallelt med at man fastslår at soknet er den grunnleggende enheten i Den norske kirken. Dette kan være uheldig og skaper en utydelighet som også er problematisert i høringen. Vi ser faren for at det å benytte betegnelsen på to ulike måter svekker det som skjer i den lokale menighet og bidrar til en forståelse av at Dnk lokalt er underlagt Dnk sentralt.

Juridisk sett er det behov for å skille tydelig mellom enhetene samtidig som man ser en gjennomgående forbindelse mellom Dnk sentralt og lokalt.

Forslag:

Alle Dnk organisasjoner skal hete «Den norske kirke avdeling xx»:

- Den norske kirke Kirkemøtet
- Den norske kirke Hvasser sokn
- Den norske kirke Nøtterøy sokn
- Den norske kirke osv...

Delegasjon

At soknets rolle som grunnleggende enhet er viktig at består, og vi støtter departementets forslag om å videreføre den rettslige selvstendighet soknene har i dagens kirkelige lovgivning. Soknets rolle og ansvar har vært diskutert i lang tid og er viktig for mange. I forkant av grunnlovsendringen i 2012 og senere til kirkemøtet 2013 viste refleksjonssvar bred enighet om at kirkeordningen bør utvikles i retning av en større myndighetsoverføring til soknene. Dette synes fortsatt som en regjerende holdning. Departementet foreslår likevel at statens myndighet på alle forvaltningsområder overføres direkte til et tilsvarende kirkelig organ uten en grundig diskusjon om dette.

Vi bemerker at endringene som er foreslått også vil ha konsekvenser for Fase 2 av reformen, og er opptatt av at lovfesting av kirkelig organisering i Fase 1 ikke foregriper den kirkepolitiske prosess som skal bestemme fremtidig organisering i Fase 2. Med andre ord, at departementet ikke lovfester organisering som kirken sentralt har anledning til å gjøre selv når det blir et eget rettssubjekt.

Det er foreslått endringer i delegasjonsadgangen som vi undres over årsaken til. Både i § 9 for



menighetsrådets oppgaver samt § 14 Kirkelig fellesråds oppgaver er «oppgaver som til en hver tid er pålagt av kongen eller departementet» foreslått fjernet. Delegasjonsadgangen videreføres ikke til Kirkemøtet. Samtidig foreslås det at begge rådene kan delegere oppgaver til bispedømmerådet. Intensjon bak beskrives av høringsdokument som en beskyttelse av soknet fra kirken sentralt med tanke på ressurskrevende oppgaver. Dette er et utfordrende tema. Fellesrådene på Nøtterøy og Tjøme forutsetter at kirken sentralt vil vise aktsomhet og være klar over konsekvensene av å overføre oppgaver til lokalt nivå. Det bemerkes også at uten delegasjonsadgang fra sentralt til lokalt nivå vil det være umulig å utprøve alternative måter å organisere den kirkelige virksomheten på. Her vil vi anbefale at det er delegasjonsmulighet til lokalt nivå (fellesråd og soknet) i tilfeller hvor alternative organiseringsløsninger utprøves.

Forslag:

§ 23 Bispedømmeråd og § 24 Kirkemøtet: Det legges inn ny setning om delegasjonsadgang til sokn og/eller fellesråd i tilfeller av utprøving av alternative organiseringer.

Prest- og prostetjeneste

Høringsnotatet foreslår en ny bestemmelse som sikrer soknet rett til å bli betjent av en prest. Det er bra at dette lovfestes og vi støtter forslaget. Har soknet for øvrig mulighet til å medvirke på noe plan i prestatjenestens omfang og utvikling, eller foregår denne styringen i regionale og sentrale kirkelige organer? Menighetsrådets oppgaver er fortsatt viktige og med i lovgivning, men prestens plikt til å samarbeide med lokal kirkelig råd om oppgavene bør lovfestes.

Forslag 1:

Samarbeid med prest tas inn i § 9

De kirkelige fellesrådene på Nøtterøy og Tjøme mener at en lovregulering av prosti og prostetjenesten vil redusere muligheten for en annen mulig organisering av råds- og stillingsstruktur i Den norske kirke. Vi mener at lovfesting av prostestilling er prematurt før Fase 2 er gjennomført og at de nødvendige lederroller og kirkelige tjenesteområder kan bestemmes av de kirkelige organer ut fra hensiktsmessighet. Vi og dermed foreslår å fjerne "hvert prosti av prost" fra § 2 – 4, alternativt at det spesifiseres at denne ordningen må vurderes i forkant av Fase 2.

Forslag 2:

§ 2 - 4 Rettslig handleevne og kirkelig inndeling:

Enten fjerne den lovfestede retten til prost slik: "Hvert sokn skal være betjent av prest og hvert bispedømme av biskop."

Alternativt at det står spesifikt at ordningen med prost og prosti revurderes i Fase 2.



Økonomi – til lokale kirkelig formål og sentrale kirkelige formål

Statstilskudd til kirken fordeles blant flere organisasjoner, både sentralt og lokalt. Med dette som bakteppe har vi følgende forslag relatert til fordeling av rammetilskudd.

Fellesrådene er engstelige for at et generelt rammetilskudd skal fordeles av en sentral organisasjon både til seg selv og til flere andre organisasjoner. Prinsipielt bør fordelingsmyndighet av budsjettmidler følge den skrittvis skilling mellom stat og kirke. Når kirken er samlet som én arbeidsgiverlinje bør den ha fordelingsmyndighet over økonomiske midler. Frem til det tidspunkt bør departementet videreføre fordelingen slik at kirken sentralt fortsetter med sin ramme og tilskudd til kirken lokalt (alle andre organisasjoner enn kirken sentralt) være øremerket med en egen ramme. I praksis vil det bety at det er minst to linjer i Statsbudsjett som er spesifisert til kirkelig formål, i henhold til hvilken organisasjon får tilskuddet.

Det bemerkes også at kirken sentralt vil måtte bygge opp sin organisasjon for å erstatte DFØ tjenesteyting tilsvarende 4,5 millioner kroner i året. Det er naturlig at kirkens sentral-organisasjon utvikles. Dessverre følger det ikke omstillingsmidler med, og det er nærliggende i tankene at dersom kirken sentralt fordeler ett rammetilskudd mellom kirken sentralt (seg selv) og kirken lokalt (andre) vil det være fare for at kirken lokalt vil lide. Det kan fort tenkes at midler fra lokale kirkelig forvaltning vil bli brukt for å bygge opp en sentral kirkelig organisering. Dermed foreslår vi at kirkelig tilskudd fordeles blant enhetene som mottar tilskudd og at departementet beholder fordelingsmyndighet inntil "Fase 2" når Den norske kirkes fremtidig organisering er avklart.

Når det gjelder økonomi relatert til lokale kirkelige aktiviteter som trosopplæring og diakoni har vil følgende kommentarer. I mange år har Staten hatt trosopplæring som et satsningsområde og trosopplæringsreformen innebærer at staten har påtatt seg å understøtte en sentral kirkelig oppgave. Dette må videreføres adskilt gjennom øremerking i Statsbudsjett. Diakoniarbeidet må også sikres økonomiske rammer for å kunne fortsettes minimum i sin nåværende form. Selv om prestetjenesten også har diakonale element må den profesjonelle diakonitjenesten fortsette.

Forslag:

I rammeoverføringen til staten øremerkes det midler til kirken sentralt og presteskabet og lokale kirkelige tiltak som trosopplæring, diakoni, Sjømannskirken, osv.

Eksempelvis:

Kirken sentralt: Presteskabet og Kirkelig administrasjon kr. Xx

Kirken lokalt og andre kirkelige organisasjoner:

Trosopplæring og diakoni kr. Xx

Sjømannskirken kr. Xx

Osv....



Organisatorisk todeling

De lovendringene som nå foreslås er første skritt på veien mot å gi kirken større selvstendighet. *På sikt er denne formålet en reformfase to, som har et tidsperspektiv frem mot 2020. Dette arbeidet tar blant annet opp spørsmål om kirkens organisering og hvordan arbeidsmyndigheten i kirken på sikt bør ordnes. (s. 4 i sammendraget)* Spørsmålet vi stiller oss er om forslagene i denne høringen er med på å legge et godt grunnlag for en fase to med bedre og enklere organisering av Dnk (herunder en arbeidsgiverlinje) eller om høringen er med på å lage større avstand?

Vi vil vise til to eksempler på tiltak vi mener er med på å forsterke todelingen.

1. Klagenemd

I høringen ligger at prestetjenesten ikke lenger skal følge tjenestemannsloven, men arbeidsmiljøloven slik som de ansatte under fellesrådene. Vi får altså en tilnærming i arbeidsgiverforhold. Men departementet foreslår samtidig at disiplinærvedtak (oppsigelse, avskjed og suspensjon) bør kunne påklages til en uavhengig klagenemd. Dette vil være et klageorgan kun for det nye sentrale rettssubjektet. Det er uheldig å ha ulike system for kirkelige ansatte og vi forstår ikke at disiplinærvedtak skal fattes på ulike nivå i forhold til ansettelsesforhold.

Forslag:

Disiplinærvedtak må gjøres av ansvarlig arbeidsgiver iht arbeidsmiljølovens bestemmelser for alle. Forslaget om klageorgan i §27 fjernes i sin helhet.

2. Økonomi og regnskap

Høringsnotatet legger opp til at det nye rettssubjektet skal følge regnskapslovens bestemmelser. Samtidig foreslås at nåværende økonomiregler for soknene videreføres. Vi mener dette vil være med på å skape et unødvendig skille. Felles økonomiregelverk og regnskapsprinsipper legger til rette for å vurdere hele Den norske kirkes økonomi, både sentralt og lokalt, i en totalsammenheng. Dette ville også gitt mulighet for mer rasjonell og effektiv drift med tanke samarbeid. Felles anskaffelser av regnskapsprogrammer og rådgivning vil også bli lettere med et felles økonomiregelverk. Vi savner en grundigere vurdering av økonomiregelverkene som etter forslaget blir gjeldende. Målet bør være å vurdere muligheten for et felles økonomiregelverk / regnskapsprinsipper for hele Den norske kirken.